Donderdag, 10 December 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No. 8776

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Grotere Geallieerde activiteit in Noord-Afrika.

Gebied van Gona op Nieuw Guinea gezuiverd van Japanners.

Japanse vloot van Guadalcanal teruggeslagen.

Nogmaals: Turijn.

DE GEALLIEERDE AANVALLEN IN TUNIS.

Het grof geschut en de gestadig toenemende luchtvloten doen pogingen om de weerstand van de As te breken in het gebied van Tebourba, terwijl de Geallieerden zich het bezit verzekeren van de hoogten, die het slagveld beheersen, door de vijandelijke aanval daarop af te slaan.

Naar het schijnt wordt door de Geallieerden thans een grote nieuwe aanval op Bizerte en Tunis voorbereid.

De radio van Marokko zeide, dat volgens het nieuwe communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier de Noordamerikaanse vliegers een zeer actief aandeel nemen in de grondoperaties".

De omroeper zeide: „Alle nieuwe formaties van vliegtuigen worden in de strijd geworpen". Hierdoor liet men doorschemeren, dat het Geallieerde commando pogingen in het werk stelt om het tekort aan luchtbases dicht bij het centrum van de Tunische gevechten goed te maken.

De radio schreef aan het communiqué het bericht toe, dat „in de Tebourba-sector de Asstrijdkrachten werden beschoten door het grof geschut na gevaagde Geallieerde tegenaanvallen". Ook gaf men te kennen, dat de Geallieerden zich tegen land- en luchtstrijdkrachten ophopen, klaarblijkelijk om het voordeel uit te buiten dat behaald werd toen de vijand gedwongen werd zich terug te trekken van de wiggen, die hij gesneden had in de Brits-Noordamerikaanse linies (Londen, (AP) 9.12).

GEALLIEERD OFFENSIEF IN TUNIS HERVAT.

De radio van Marokko deelde mede, dat „de Geallieerde strijdkrachten de offensieve operaties hebben hervat" in de sector van Tebourba en Mateur (Londen, (AP) 10.12).

FRANS WEST AFRIKA ZAL DE STRIJD TEGEN DE NAZIES AANVANGEN.

Een bericht, dat uit Rabat afkomstig is, zeide, dat volgens mededeling van Pierre Boisson, den Gouverneur-Generaal van Frans West Afrika, „Dakar en de rest van West Afrika van plan zijn de wapenen op te nemen tegen de Duitsers zo spoedig als wij materialen en uitrusting van de Verenigde Staten gekregen hebben."

Boisson ontkende met grote nadruk, dat Dakar door de Duitsers als een basis voor duikboten of voor andere doeleinden is gebruikt. De overeenkomst die tussen Boisson en de Geallieerden bereikt is, en die erin voorziet, dat de haven en vliegvelden van Dakar door de Geallieerden gebruikt kunnen worden en mogelijk ook de Franse oorlogsschepen, die zich daar bevinden, werd Maandag jl. bekend gemaakt door Generaal D. Eisenhower, den Noordamerikaansen Opperbevelhebber der Geallieerde strijdkrachten in het Noordafrikaanse oorlogstoneel (Londen, (AP) 9.12).

DE FRANSEN UIT DJIBOETI.

Een Brits bericht deelde mede, dat een contingent van 40 officieren en 1500 manschappen van het Franse garnizoen te Djiboeti in Frans Somaliland te Diredawa in Ethiopië is aangekomen. Enige tijd geleden maakten uitzendingen van Vichy bekend, dat een deel van het garnizoen in Frans Somaliland — hetwelk het laatste deel was van het Franse koloniale imperium, dat onder toezicht van Vichy stond — „afvallig" was geworden en de kolonie had verlaten.

Het bericht zeide, dat het contingent zich klaarblijkelijk bij de Strijdende Fransen heeft gevoegd, aangezien de leider ervan, Kolonel Rionel, bij aankomst te Diredawa een boodschap van trouw gezonden heeft aan Generaal Le Gentilhomme, den vroegeren militairen gouverneur van Frans Somaliland, die kort geleden werd benoemd tot Commissaris van de Strijdende Fransen op Madagascar (Londen, (AP) 9.12).

DARLAN LAAT ALLE DUITSERS OPSPOREN.

Darlans Regering gaf aan alle Duitsers in het gebied opdracht zich bij de politie aan te melden met hun papieren in een opruiming van de anti-Geallieerde elementen. Zij, die niet verschijnen, lopen gevaar te worden gearresteerd. Tegelijk maakten de Franse autoriteiten bekend, dat zij in de voorste gebieden in de richting van Tunis 200 aanhangers van de As hebben opgeruimd (Algiers, (AP) 9.12).

DE AANVAL OP TURIJN.

Alfred Wall seint uit Londen:

Italië's grote oorlogs-industrie kreeg een nieuwe klap van de Royal Airforce, welke wederom Turijn bestrooide met het soort geconcentreerde aanval, dat de plaag van nazie-Europa werd. Rome gaf toe, dat de aanval „heftig" was en grote schade in het centrum van de stad werd aangericht, terwijl het aantal slachtoffers nog niet geteld is.

Luchtwaarnemers herinnerden eraan, dat de Italianen tot nu toe vlug waren met het vaststellen van het aantal slachtoffers en vroegen zich af of dit kon betekenen, dat de burgeragentschappen en reddingsdiensten in Turijn thans volkomen gedemoraliseerd zijn.

De waarnemers waren van mening, dat de grote industrie-stad aan de rivier Po, op één na de grootste van Noord-Italië met een bevolking van 654.000, thans vrijwel in puin moet liggen al resultaat van de 24ste aanval van de oorlog en de 6de sedert de hevige aanvallen in October begonnen.

De Britten maakten op droge wijze bekend, dat de resultaten van de aanval waarschijnlijk goed waren doch onthulden, dat de grootste bommenwerpers als Stirlings, Lancasters, Halifaxes en Wellingtons een ontzaggelijke lading aan springstoffen over de Alpen naar Turijn brachten.

De waarnemers zeiden, dat het verlies van een enkel vliegtuig getuigde van de zwakheid der Italiaanse verdediging. Hoewel de Britten geen dergelijke activiteit bekend maakten zeide het Duitse communiqué, dat de Royal Airforce ook nachtelijke vluchten uitvoerde boven het Noord-Westen van Duitsland. Nauwelijks waren de nachtbommenwerpers thuis terug of de Royal Airforce trok er bij de dageraad weer op uit en zond talrijke soorten vliegtuigen over het Kanaal.

De Britten wierpen nog enkele bommen van 8000 pond, „vele" van 4000 pond en tienduizenden brandbommen op Turijn. De persdient van het Ministerie van Luchtvaart zeide, dat de Geallieerde bemanningen grote en geconcentreerde branden waarnamen als gevolg van het heldere weer en de lichtkogels, die het zuiver bombarderen vergemakkelijkten. Het zicht was zo goed, dat de geraamten van een gebouw, dat in vroegere aanvallen werd vernield, duidelijk afstaken.

De kanonnier van een der vele Lancasters, die aan de aanval deelnamen, verklaarde, dat hij bij het oversteken van de Alpen de toppen verlicht kon zien door de lichtkogels, die op Turijn neervielen.

Een waarnemer, die aan de aanval deelnam, zeide, dat het een der beste aanvallen was, die hij ooit meemaakte.

Hij kwam tegen het einde aan en zeide, dat de branden toen reeds goed vat hadden en het overal over het doelgebied rood gloeide. „In het midden was er zulk een verwarring van vuur en rook, dat ik niets kon uitmaken dan een soliede massa van vuur. Slechts aan de randen van dat gebied kon ik afzonderlijke gebouwen zien branden" (Londen, (AP) 9.12).

NIEUWE MASSA-AANVAL OP TURIJN.

Met een nog grotere strijdmacht van bommenwerpers, dan die van de vorige nacht, sloeg de Royal Airforce in de afgelopen nacht opnieuw toe en wierp zij een massa springstoffen op Turijn. Klaarblijkelijk deden de Britten hierbij een poging de genadeslag toe te brengen aan de grote Italiaanse industriestad aan de rivier Po.

Naar vermeld wordt zou Turijn nog steeds de invloed vertonen, welke de aanval van Dinsdagnacht erop gehad heeft. Men onthulde gisterenavond, dat het alarm in Zwitserland klonk, hetgeen gewoonlijk een teken is, dat bommenwerpers over de Alpen vliegen. Dit alarm klonk kort na 21 uur. Waarnemers aan de Zuidoostelijke kust van Engeland deelden mede, dat de vliegtuigen, die gisterenavond gedurende 90 minuten over het Kanaal stroomden, aan een hevig vuur van de Duitse luchtdoelkanonnen onderworpen werden toen zij hedenmorgen terugkeerden.

De Zwitserse Gezant in Londen kreeg opdracht een „zeer krachtig" protest in te dienen tegen de laatste vluchten van de Royal Airforce over Zwitserland en de aandacht van de Britse Regering te vestigen op de „dringende noodzaak" om Zwitserlands neutraliteit te eerbiedigen (Londen, (AP) 10.12).

GEBIED VAN GONA DOOR GEALLIEERDEN BEZET.

De volledige bezetting van het gebied van Gona op Nieuw Guinea door de Geallieerde strijdkrachten, welke op het veld worden aangevoerd door Generaal Douglas MacArthur zelf, werd bekend gemaakt. De Japanners verloren aldus de Noordelijke anker van hun koppig verdedigde, doch steeds smaller wordend gebied op het strand van Papoea, dat reeds in segmenten gesneden is door de Australische en Noordamerikaanse woudvechters.

Premier Curtin deed de bekendmaking omtrent de verovering van Gona in het midden van een oorlogsoverzicht, dat hij voor het Huis van Afgevaardigden gaf in Canberra, de federale hoofdstad.

Het nieuws kwam 16 dagen nadat het Geallieerde Hoofdkwartier in een communiqué melding maakte van de oorspronkelijke Australische intrede in Gona.

Door de val van Gona blijft den Japanners nog een smalle strook van het strand, dat rond het gebied van Buna ligt, ongeveer 20 kilometer verder naar het Zuiden. Vóór de bekendmaking zeide een communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier in Australië, dat de Geallieerde troepen een poging van de Japanners verijdelden om onder dekking van de duisternis uit de val bij Gona te breken. Hierbij werden 95 van de Japanners gedood en 4 gevangen genomen. Nog 18 werden gedood en 3 gevangen in een andere botsing enige tijd later. Gedurende de laatste weken werden meer dan 400 Japanners in dit gebied gedood.

Hetzelfde bulletin maakte bekend, dat de Geallieerden nieuwe grond veroverden in hun aanvallen op de Japanners te Buna en dat zij voortgingen hun aanvallen voort te zetten met een krachtige steun aan vliegtuigen. Ook werd bekend gemaakt, dat Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberator-bommenwerpers een opmerkelijke overwinning behaalden op een formatie van Japanse gevechtsvliegtuigen in een verwoed duel nabij de kust van Nieuw Britannië. Hierbij werden 10 vijandelijke gevechtsvliegtuigen neergeschoten en 4 andere zo ernstig beschadigd, dat zij waarschijnlijk zijn neergestort. Alle Geallieerde vliegtuigen keerden terug.

Het luchtgevecht ontstond samen met een hevige Geallieerde bombardementsaanval op het Japanse vliegveld te Gasmata op Nieuw Britannië, waar belangrijke schade werd aangericht met 500-ponds bommen (Melbourne, (AP) 10.12).

25 TSJECHEN VERMOORD.

Een bericht uit Tsjechoslowakije zeide, dat vertraagde bekendmakingen uit Praag melding maken van de terechtstelling van nog 25 Tsjechen door de nazies. Hun executies had op 24 November plaats. Dit aantal brengt het totaal van in de maand November vermoorde Tsjechoslowaken op 128, waaronder 4 vrouwen (Londen, (AP) 9.12).

Het nieuws van vandaag.

Na de hevige aanval van de vorige nacht op Turijn volgde in de afgelopen nacht een die nog heviger was, uitgevoerd door een grote strijdmacht van de Royal Airforce. Uit Londen wordt gemeld, dat waarnemers de aanval als een „coup de grace" beschouwen om de Italiaanse industrie-stad althans tijdelijk geheel buiten werking te stellen (blz. 1).

In Noord-Afrika maken de Geallieerden in Tunis zowel als in Libye voorbereidingen om hun offensieven te hervatten, indien zij die nog niet in feite hervat hebben.

De berichten van Tunis spreken van offensieve gevechten en het doen van steken in de defensiering van de As rond Bizerte en Tunis. Het communiqué van Caïro praat van „patrouille- en artillerie-activiteiten bij El Agheila, die den vijand geen rust gunnen". En een correspondent, die zich bij de troepen van Generaal Montgomery bevindt seinde gisteren reeds, dat de aanval op de vijandelijke defensielinie bij El Agheila elk ogenblik kon komen (blz. 1).

In Rusland voeren de Russen nog „offensieve gevechten", gelijk hun communiqué steeds bekendmaakt. De grote offensieven, die gaande waren, schijnen thans echter vertraagd te zijn. Ten Noord-Westen van Stalingrad consolideren de Russen hun stellingen en versterken zij de linies, die zij pas bezet hebben. Zij slaagden er evenwel in een bewoonde plaats te nemen (blz. 3).

Aan het Centrale front worden vijandelijke tegenaanvallen afgeslagen en maken de Russen in afzonderlijke sectoren voortgang. De wintertoestanden schijnen hier reeds volkomen te heersen en berichten praten van Russische ski-troepen en tanks, die helemaal wit geverfd zijn zodat zij in de sneeuw moeilijk kunnen worden waargenomen.

Uit Nieuw Guinea wordt de volledige bezetting van het gebied rond Bona door de Geallieerde troepen bekendgemaakt. De Japanners houden nog vast in de nabijheid van Buna, doch of zij het nog lang zullen uithouden is de vraag nu een nieuwe poging om van zee uit versterkingen aan te voeren, werd afgeslagen. (blz. 3).

Ook werd een kleine Japanse invasie-vloot, die in de richting van Guadalcanal voer, op 3 December teruggeslagen door Geallieerde vliegtuigen, die van het vliegveld Henderson op het thans beroemd geworden eiland opstegen. De strijdmacht bestond uit kruisers en torpedojagers, waarvan 1 zinkende werd gezien en 3 andere beschadigd werden (blz. 3).

Curaçao zal zijn aandeel bijdragen tot de overwinning des Rijks.

Tijdens de Statenvergadering van gisteravond hield de Voorzitter der Staten van Curaçao, de Heer John Horris Sprockel de volgende rede:

Het is nu een jaar geleden, dat de verraderlijke aanval van Japan op Pearl Harbour plaats vond, wat de onmiddellijke aanleiding was tot de uitbreiding van de wereldoorlog over het Westelijk Halfrond. Een jaar is reeds verstreken, sedert de Nederlandse Regering deze oorlogsdaad van het huichelachtige en huichelende Japan met een oorlogsverklaring beantwoordde, zelfs vóór de Verenigde Staten van Noord-Amerika officieel daartoe overgingen. Onze gedachten gaan dezer dagen als vanzelf terug naar de onvergetelijke data 7 en 8 December 1941 en als een lange keten komen helder en levendig de herinneringen op aan de allerbelangrijkste gebeurtenissen, welke die snode daad van Japan tot gevolg had.

Een terugblik op al hetgeen voorgevallen is in het afgelopen jaar, en besef van de stand van het wereldgebeuren, vervullen ons met droefheid en weemoed — met blijde hoop tevens. Met droefheid en weemoed om het verlies, dat het Nederlandse Imperium leed door de bezetting van Oost Indië, om het verlies van duizenden jonge levens in de strijd op het land en ter zee, om het vele leed, dat geleden wordt. Wij beseffen op het ogenblik, dat wij een tijd beleven van uitermate hoge spanning, van geweldige krachtsontplooiing, een tijd, waarin de menheid als nooit te voren geslagen en geteisterd wordt, waarin de wereld als in barensnood, een nieuwe orde voorbereidt. Sinds de as-mogendheden de weg van vreedzaam overleg hadden verlaten om door geweld de overmacht te verkrijgen na minutieuze voorbereiding van de aanval, een aanval gericht op de levensader van den tegenstander, moest deze wereldoorlog worden een worsteling op leven en dood.

Het gaat in deze strijd, die, gevoerd met de inzet van weerszijden van alle machtsmiddelen, een ontzettende omvang heeft aangenomen, niet enkel om enige nationale doeleinden; neen het is een strijd ten slotte om levensbeginselen, een strijd voor het vrije volksbestaan, om het vrije denken, om de democratie. In de Atlantische Brief hebben Roosevelt en Churchill die levensbeginselen nogmaals geformuleerd, beginselen door Nederland sedert lange jaren voorgestaan, binnen en buiten het eigen Rijk — de Grondwetsherziening van het jaar 1922 laat daaromtrent geen twijfel over —. maar jammer genoeg in de koloniale politiek te laat en te langzaam doorgevoerd.

Hoewel dit laatste waar is, mogen wij Nederland toch de lof niet onthouden, dat het in tegenstelling met de meeste andere koloniale mogendheden de laatste decennia doelbewust er naar streefde de bewoners van zijn vroegere koloniën door onderwijs en anderszins op te heffen en te bekwamen om geleidelijk aan het bestuur van eigen land in handen te nemen. Des te meer valt het te betreuren, dat het proces zich te langzaam voltrok. Na de bezetting van Nederland in Mei 1940 echter werd de Staatkundige ontwikkeling door de omstandigheden verhaast. Duidelijk sprong toen te toestand als door de grondwetsherziening van 1922 vastgelegd, in het oog: het Koninkrijk der Nederlanden was niet gevallen, maar bleef in zijn overzeese staatsdelen voortbestaan. Het behoud van de overzeese gebieden bleek van de allergrootste betekenis voor de Nederlandse zaak.

Boven onze lof verheven is wat toen voor dat behoud in en door Nederlands Oost Indië is gepraesteerd. Het is onnodig daarover uit te weiden. Het is ons allen genoegzaam bekend. Indië verdedigde zich met ware doodsverachting. Men was echter tegen de Japanse overmacht niet opgewassen. Met eerbied en bewondering vervult ons heden nog de dapperheid, waarmede de Indische weermacht zich te weer stelde. Hulde brengen wij aan de talrijk velen, die vielen voor de Nederlandse zaak. Zij hebben hun leven niet tevergeefs geofferd voor het Vaderland.

Hulde ook aan hun lotgenoten van de Verenigde Naties.

En nu is het keerpunt bereikt. Het daghet in het Oosten. Blijde hoop doortrilt ons als wij beseffen, dat de wassende macht der Verenigde Naties den vijand in zijn vaart heeft gestuit, dat die macht, steeds groeiende, hem terug zal drijven, en ten laatste vernietigen. Al laat het zich aanzien, dat de strijd, die nog gestreden moet worden in hevigheid alle verbeelding zal tarten, en de wereld nog door een zee van ellende zal gaan vóór de overwinning behaald is, de vaste wil van de Verenigde Naties om de agressors neer te slaan, koste het wat het kost, haar toenemende macht in manschappen en oorlogstuig zijn ons een waarborg voor de eind-overwinning.

En nu reeds maken wij plannen voor de vrede, reeds wordt gedacht en gewerkt aan de problemen, die na die vrede ter tafel zullen komen.

Het kleine Curaçao, dat offerbereid, tot de grens van zijn vermogen bijdraagt tot de oorlogvoering, het verheugt zich met de ommekeer ten goede, die in de strijd merkbaar is. Curaçao, dat de tol van zijn trouw aan de Nederlandse zaak wil betalen, en de volle cijns van zijn verbondenheid met Nederland en Oranje wil opbrengen, ziet mede reikhalzend uit naar de oplossing van de na-oorlogse problemen, ook van zijn problemen. En dan moeten wij erkennen, dat de laatste rede van onze welbeminde en wijze Koningin Wilhelmina ons een hart onder de riem heeft gestoken. Blijde klanken waren de woorden van Hare Majesteit voor ons oor.

Ik citeer uit de rede van Hare Majesteit:

„Ik begrijp, zonder vooruit te lopen op de toekomstige Rijksconferentie en haar beslissingen, dat deze beslissingen zullen zijn gericht op een Rijk, waarin Nederland, Indonesië, Suriname en Curaçao zullen deelnemen in volledig zelfbestuur en vrijheid ten opzichte van de eigen binnenlandse aangelegenheden, doch in bereidheid gezamenlijke bijstand te verlenen. Het is mijn eigen opinie, dat de Rijksdelen in staat zijn hun verantwoordelijkheid zowel naar binnen als naar buiten te dragen. Dit zal geen plaats laten voor discriminatie wegens ras of nationaliteit, slechts de bekwaamheid hunner individuele burgers en de behoeften hunner verschillende bevolkingsgroepen zullen de regeringspolitiek bepalen."

Deze woorden, Mijne Heren, stemmen ons tot grote blijdschap. Voor Nederland zal het een voldoening zijn dit te hebben bereikt. Voor Curaçao

en de andere overzeese staatsdelen meer dan dat.

Zoals u bekend, wil ik thans voorstellen in dit verband het volgende telegram aan Hare Majesteit de Koningin te verzenden:

„De Staten van Curaçao met bewondering en instemming kennis hebbende genomen van Uwer Majesteits jongste rede verzekeren Uwer Majesteit dat Curaçao met verantwoordelijkheidsgevoel en offerbereidheid zijn aandeel zal bijdragen tot de overwinning en de herrijzenis des Rijks, waarna dit Staatsdeel met trots zijn plaats als gelijkgerechtigd deel van het bevrijde Nederlandse Rijk zal innemen en met alle middelen zal helpen bevorderen, dat onder Uwer Majesteits leiding het Rijk zijn rechtmatige plaats krijge in de nieuwe wereldorde, die na de overwinning zal worden opgebouwd".

Alvorens hieromtrent een beslissing te nemen, wil ik eindigen met de wens uit te spreken, dat de inhoud van de rede van Hare Majesteit spoedig bewaarheid moge worden, dat de Verenigde Naties een volledige overwinning mogen behalen, dat deze overwinning bekroond moge worden met een rechtvaardige vrede, dat Nederland in al zijn luister moge herrijzen en dat er voor de mensheid een tijdperk van vrede en geluk moge aanbreken. Dat geve God.

De kans om op Curaçao een toneeluitvoering te zien, is klein; om een toneeluitvoering van een biezonder stuk te zien nog kleiner. Houdt u derhalve één van de drie genoemde data vrij voor „Toontje heeft een paard getekend".

INBRAAK.

In de afgelopen nacht werd in het kantoor van den Heer Johan E. Mauricio ingebroken, waarbij naar schatting een bedrag van ƒ 3000,— gestolen werd. Klaarblijkelijk heeft de dief zich gewoon door de deur toegang verschaft tot het kantoor. De politie stelt een onderzoek in en wij hopen later meer biezonderheden te kunnen verschaffen.

REGELING VAN HET CURAÇAOSE MUNTWEZEN.

De Minister van Koloniën, Dr. Hubertus J. van Mook, diende bij de Staten van Curaçao het „Ontwerp Koninklijk besluit houdende regeling van het Curaçaose muntwezen" in, waarbij de volgende Memorie van Toelichting gevoegd werd:

Het Curaçaose muntstelsel wordt geregeld door de wet van 23ste Mei 1899 (Nederlands Staatsblad 126), houdende nadere regeling van het Curaçaose muntwezen en de landsverordening van 27 November 1937 (Publicatieblad 132). Deze Curaçaose muntwet van 1899 kent aan de Nederlandse guldens en rijksdaalders tot ieder bedrag en aan de Nederlandse pasmunten tot een beperkt bedrag de hoedanigheid van wettig betaalmiddel toe, terwijl de Landsverordening van 27 November 1937 de bankbiljetten van de Curaçaose Bank onbeperkt tot wettig betaalmiddel verklaart.

Evenals in dat van Nederland, Nederlands Oost-Indië en Suriname is de rekeneenheid van het Curaçaose geldstelsel de gulden, verdeeld in 100 centen. Uit de omstandigheid, dat de verschillende gebiedsdelen van het Koninkrijk de gulden als rekeneenheid van hun geldstelsels hebben, mag niet zonder meer worden afgeleid dat zij ook een eenheid van munt hebben. Groot Brittannië, de Ierse Vrijstaat, Australië en de Unie van Zuid Afrika, evenals Nederland, Nederlands Oost-Indië, Suriname en Curaçao, gebieden in imperiaal verband, hebben alle tot munteenheid het pond, dat vroeger onder de gouden standaard de waarde van ƒ 12.10 tegenover de gulden vertegenwoordigde. De Ierse, Australische en Zuidafrikaanse ponden hebben niettemin hun eigen, niet uitsluitend door het Engelse pond beheerst koersverloop gehad en zij hebben op verschillende tijdstippen de gouden standaard verlaten. Zo wordt ook de waarde van de Nederlandse, de Nederlands Oostindische, de Surinaamse en de Curaçaose gulden in het betalingsverkeer met het buitenland niet bepaald door de onderlinge gelijkheid van de gouden en zilveren tekenmunt, terwijl ook de binnenlandse betaalkracht van de gulden in elk gebiedsdeel verschillend is. De bankbiljetten — het andere wettige betaalmiddel — zijn trouwens alleen geldig in het gebiedsdeel, waar de betrokken Circulatiebank gevestigd is.

De omstandigheid, dat krachtens de voor de verschillende gebiedsdelen geldende muntwetten de Nederlandse guldens en rijksdaalders in alle gebiedsdelen wettig betaalmiddel zijn, geeft veelal aanleiding tot misverstand omtrent de waardeverhouding ten opzichte van het betalingsverkeer, zowel tussen de gebiedsdelen onderling als met het buitenland. Dit misverstand wordt ten aanzien van Curaçao in het bizonder nog in de hand gewerkt door het feit, dat de Curaçaose Muntwet bepaalt, dat schuldverbintenissen, welke in Curaçao na het inwerking treden van de wet van 23 Mei 1899 zijn aangegaan, worden geacht te zijn aangegaan in de gulden Nederlands courant.

Zulks heeft mede aanleiding gegeven tot de in Curaçao gerezen ongerustheid omtrent de ontwikkeling van de monetaire toestand van het gebiedsdeel, aan welke ongerustheid de Staten van Curaçao in hun petitie van 25 October 1941 uitdrukking hebben gegeven.

Zou daarom een herziening van de ook overigens geheel verouderde Curaçaose muntwet van 1899 in normale omstandigheden reeds gewenst zijn ter wegneming van de onzekerheid omtrent de positie van het ruilmiddel, de oorlog en de daaruit voortgekomen algehele verbreking van de band tussen de Curaçaose en de Nederlandse gulden noopt die herziening thans tot stand te brengen. Dit is te meer nodig, nu voor de circulatie in Curaçao dringend behoefte bestaat aan de aanmunting van nieuwe guldens en rijksdaalders, welke zolang de muntwet ongewijzigd blijft als zuiver Nederlandse muntstukken zouden moeten worden geslagen en aldus na de oorlog ook in thans bezet Nederland in circulatie kunnen komen, zonder dat de Nederlandse volksgemeenschap zich over deze vermeerdering van haar zilveren tekenmunt heeft kunnen uitspreken.

Vorenstaande overwegingen hebben geleid tot het voorstel, belichaamd in bijgaand ontwerp Koninklijk besluit, tot intrekking van de wet van 23 Mei 1899 en nieuwe regeling van het muntwezen van Curaçao, met invoering van eigen Curaçaose muntstukken die echter — wat de tekenmunt betreft — in vorm, gehalte en gewicht gelijk zullen zijn aan de Nederlandse munten, doch daarvan alleen afwijken door de aanduiding „Curaçao". Aangezien de Nederlandse muntwet waarin het gehalte enz. is geregeld nimmer in Curaçao werd afgekondigd, dienden de desbetreffende bepalingen dier wet in het ontwerp te worden opgenomen.

Terwijl derhalve Curaçao voortaan zijn eigen teken- en pasmunt zal hebben, is het om practische redenen gewenst, dat daarnaast de thans in omloop zijnde Nederlandse munten, voorlopig nog wettig betaalmiddel blijven tot tijd en wijle zij geheel door de nieuwe Curaçaose muntstukken vervangen kunnen worden. In afwachting daarvan zal nochtans gezorgd dienen te worden, dat geen nieuwe invoer van Nederlandse muntstukken plaats heeft, weshalve in artikel 15 van het ontwerp een daartoe strekkend invoerverbod is opgenomen.

Het besluit is overigens opgesteld naar het voorbeeld van de Nederlandse muntwet van de 28ste Mei 1901, Staatsblad 132, zoals deze luidt na de daarin aangebrachte wijzigingen, laatstelijk bij de wet van 29 Juni 1925, Staatsblad 308.

Hiervan is afgeweken voor zover de plaatselijke toestand van Curaçao zulks vereiste, waarbij gelet is op de omstandigheid, dat aanmunting in de eerste tijden en gedurende de oorlogstoestand waarschijnlijk in de Verenigde Staten van Amerika zal dienen te geschieden, waarbij het o.m. niet mogelijk is gebleken voor de bronzen munten zich te houden aan dezelfde gehaltebepaling als in de genoemde Wet is voorgeschreven.

Het besluit laat wijders ruimte voor nadere regeling van enige details door het plaatselijk Bestuur, zoals voor het verlenen van zulke afwijkingen van verbodsbepalingen als in het belang van het plaatselijke geld- en handelsverkeer nodig mochten blijken.

Het voorschrift is opgenomen, dat de winsten, welke uit de aanmunting worden verkregen, afzonderlijk zullen worden beheerd teneinde de fondsen te verkrijgen tot latere dekking van verliezen, welke in ontmunting of vermunting zouden kunnen worden geleden.

Echter is de mogelijkheid opengehouden om wanneer deze winstbedragen voor het beoogde doel niet ten volle mochten nodig blijken, deze te bestemmen voor andere doeleinden als nadere door de Kroon zullen worden goedgekeurd. Hierbij wordt met name gedacht aan de mogelijkheid van verrekening met het Nederlandse muntfonds van de verliezen, te lijden op ontmunting van de thans nog in de omloop van Curaçao toegelaten Nederlandse munstukken.

Eindelijk kan nog worden medegedeeld, dat het besluit uitgaat van de gedachte dat de Nederlandse gouden munten in Curaçao als wettig betaalmiddel tot ieder bedrag gehandhaafd en in de circulatie gangbaar blijven. Ook wordt door het besluit niet vooruit gelopen op de regelingen ten aanzien van de verhouding tussen de Nederlandse en de Curaçaose gulden, die na de oorlog gewenst of noodzakelijk zullen worden geacht en waaromtrent thans nog geen inzicht mogelijk is.

Curaçao.

INLEVERING AMERIKAANS BANKPAPIER.

De Gouvernements Persdienst meldt het volgende:

Bij de inlevering van Amerikaans bankpapier is gebleken, dat verschillende personen uit onwetendheid met de bepalingen of anderszins indertijd hebben verzuimd het in hun bezit zijnde bankpapier bij de Deviezencommissie aan te melden.

Na overleg met de politie-gezagsdragers kan worden medegedeeld, dat zij, die niet-aangemeld bankpapier vóór 1 Januari 1943 bij een van de banken afleveren, niet vervolgd zullen worden.

DE VERGADERING DER STATEN VAN CURAÇAO.

Gisteravond kwamen de Staten van Curaçao in vergadering bijeen. Allereerst hield de Voorzitter der Staten een belangrijke rede, die wij op de voorpagina afdrukken. Na deze rede nam Statenlid Jan H. A. Eman het woord om de rede van den voorzitter nog eens te beklemtonen vooral voor wat Aruba betreft. Het telegram voor Hare Majesteit de Koningin werd eenparig aangenomen.

In de loop der vergadering werd nog aangenomen de Ontwerp-landsverordening tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor Curaçao.

APOSTOLAAT TER ZEE.

Het Zeemanshuis op de Klip werd in de afgelopen maand bezocht door 5450 zeelieden. Geen schip vertoefde er in de haven of vele opvarenden vonden er een gastvrij verblijf. Verschillende dagen telde het Tehuis over de tweehonderd bezoekers per dag.

Het aantal hotelgasten was 76, afkomstig uit Nederland, Nederlands Oost Indië, Groot Britannië, Noorwegen, Zweden, Canada, Verenigde Staten van Noord-Amerika, Denemarken, Frankrijk, Columbia en Zwitserland. Het aantal logeerdagen was 1011. In de afgelopen maand werden er zeven ontspanningsavonden uitsluitend voor zeelieden georganiseerd. Iedere avond was een succes.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst.

Op Zondag 13 December 1942 is er voor de groepen V en VI van alle wachten (voor groepsindeling zie wachtrooster) schieten met scherp op Hato. Bovendien komt de specialistengroep waartoe alle wachtcommandanten en alarmpostcommandanten behoren schieten met revolver en tommygeweren.

Daartoe moet die morgen om 8.30 uur verzameld worden in de kazerne Habaai. **Geen** geweer medebrengen. **Oude** schoenen aantrekken. Een eventueel niet doorgaan van bovenstaande oefening zal Zaterdagavond 12 December 1942 via de radio bekend gemaakt worden.

„TOONTJE HEEFT EEN PAARD GETEKEND".

Curaçao heet geen seizoenen te hebben, doch de laatste tijd moeten wij daar werkelijk aan gaan twijfelen. En hiermede wordt niet alleen bedoeld, dat de regens en stormen van de laatste weken deze duidelijk onderscheiden van de rest van het jaar, maar tevens dat er op ontspanningsgebied of beter (laten wij het risqueren) op kunstgebied, een activiteit is, welke deze periode onderscheidt van de voorafgaande maanden.

Immers na concerten van Teun Don, Max Tak, Philharmonisch Orkest, Alexander Uninsky, na de opvoering van „Een ideaal echtgenoot" door het Arubaanse toneelgezelschap, komt thans de Toneelvereniging „Emmastad" met de lang verbeide uitvoering van de comedie „Toontje heeft een paard getekend" van Lesley Storm.

Volgens de verhalen van hen, die dit stuk in Nederland of in de Oost zagen, was het enthousiasme erover in brede kringen zeer groot. Hetgeen niet te verwonderen is. De mensen willen in deze woelige tijd graag eens een avond amusement. „Toontje heeft een paard getekend" nu is amusant van begin tot eind; maar behalve dat is het tevens een belangwekkend stuk. Dank zij dezen twee eigenschappen wordt „Toontje heeft een paard getekend" terecht tot een der beste moderne comedies gerekend.

De verwachtingen van het publiek mogen dus hoog gespannen zijn.

De uitvoeringen krijgen ditmaal nog een feestelijk tintje doordat het verbeterde en uitgebreide toneel van de Sociëteit Asiento voor de eerste maal gebruikt wordt. Hoewel het directe profijt van een toneel-verbetering voornamelijk den uitvoerenden ten goede komt, is het indirect voor het publiek ten minste even belangrijk. Behalve dat een ruim toneel grotere mogelijkheden geeft wat décors betreft, zijn het vooral ook de snelle changementen, welke de vlotte afwerking bevorderen, waardoor een uitvoering aan eenheid wint en het publiek beter in een schouwburg-atmosfeer blijft.

De voorstellingen vinden plaats op Zaterdag 12 December, Woensdag 16 December en Zaterdag 19 December. Bij de twee laatste voorstellingen is introductie toegestaan, terwijl een speciale toneelboot van Willemstad naar de Isla zal varen om aan de bandenschaarste tegemoet te komen.

Onder de rubriek Emmastad zullen binnenkort over een en ander uitvoeriger berichten komen.

WERELDNIEUWS.

DE ONTRUIMING VAN ITALIAANSE STADSBEWONERS.

Een beschrijving, die werd gegeven door de Duitse radio over haastige Italiaanse voorbereidselen teneinde het hoofd te bieden aan de hevige Geallieerde aanvallen, wees erop, dat men het in Italië als een groot probleem beschouwt tenminste 2 millioen vluchtelingen te ontruimen uit de zwaar gebombardeerde gebieden. De berichten van de Berlijnse radio, welke van Rome afkomstig zijn, vertelden van het op grote schaal in beslag nemen van huizen waardoor men de beschikking krijgt over 800.000 kamers.

De landheren werden bevolen den overheden lijsten te verschaffen omtrent alle onbezette kamers en ruimten. Ook uit andere steden worden dergelijke maatregelen vernomen. De burgers, wier aanwezigheid niet noodzakelijk is, worden bij duizenden uit Milaan, Turijn, Genua en andere gebombardeerde industriële steden geëvacueerd (Londen, (AP) 9.12).

OPSTOOTJES IN ALAHABAD.

Een Brits bericht uit New Delhi zeide, dat een persoon gedood werd en 3 gewond toen de politie het vuur opende in Alahabad bij opstootjes en het werpen van stenen door de menigten. 16 Personen werden gearresteerd (Londen, (AP) 9.12).

Heden is in den Heer ontslapen onze innig geliefde moeder, behuwd moeder en grootmoeder
Mevrouw de Weduwe
Rosalia T. van Uytrecht
in de leeftijd van 85 jaar.
De teraardebestelling zal heden plaats hebben om 3.30 uur.
Sterfhuis Grote Berg.
4975
UIT ALLER NAAM
Willem van Uytrecht.

Britse Lagerhuis in besloten vergadering.

Ontruiming Zuidelijke Italiaanse gebieden.

Australië's Premier geeft een overzicht van de oorlogssituatie.

DE RAAD VOOR DE STILLE OCEAAN.

Richard Turner seint uit Washington:

De Oorlogsraad voor de Stille Oceaan besprak plannen voor het organiseren van steun en herstel in de landen, die worden bevrijd van het juk van de as, zowel gedurende als na de oorlog.

Walter Nash, de Gezant van Nieuw Zeeland, die sprak namens de groep op verzoek van den Britsen Ambassadeur Halifax, zeide, dat men van Britse zijde overwogen heeft om een Directeur te benoemen gelijk Herbert Lehman, den vroegeren Gouverneur van New York, die onlangs werd benoemd tot Noordamerikaans Directeur voor de leniging van de nood in de landen die vrij zullen komen.

Nash onthulde ook, dat Roosevelt aan de Raad een volledige uitleg gaf van de politieke situatie, welke ontstaan is in Noord-Afrika.

Kort geleden zeide Roosevelt in een verklaring, dat de erkenning van Darlan een „tijdelijk redmiddel" was. Nash zeide, dat de uitleg omvatte de status van Darlan, de eisen van De Gaulle der Strijdende Fransen en andere facties.

Toen men hem vroeg of de Raad tevreden was met de uitleg zeide Nash: „Ik was er nogal blij om."

Nash zeide, dat de oorlogssituatie over de gehele wereld werd nagegaan, doch dat speciale aandacht werd gewijd aan de noden van China voor essentiële voorraden, zowel van militair als economisch karakter (Washington, (AP) 9.12).

JAPANSE DUIKBOTEN BIJ FALKLAND EILANDEN?

De Duitse radio deelde zonder bevestiging van elders mede, dat een Noordamerikaanse tanker ontsnapte na in het Kanaal bij de Falklandeilanden te zijn beschoten door een Japanse duikboot.

Het Duitse bericht zeide, dat het alarm werd gegeven te Port Stanley, de voornaamste stad op de Britse eilanden in de Atlantische Oceaan nabij het Zuidelijk punt van Zuid-Amerika. Gelijksoortige berichten werden uitgezonden door de radio van Rome. Hierbij werd Buenos Aires als de bron van het nieuws opgegeven (Londen, (AP) 9.12).

NOORDAMERIKANEN MAKEN VOORTGANG OP NIEUW GUINEA.

Dean Schedler seint het volgende:

„Ondanks de intense Japanse tegenaanvallen hebben de Noordamerikaanse troepen op Nieuw Guinea hun wig naar het strand tussen het dorp Buna en de missie van Buna weten te behouden. Bij de eerste Japanse tegenaanval op de posities aan het strand, heeft de vijand in de dageraad van 8 December zijn aanval ingezet met de steun van een hevig mortier- en machinegeweervuur. De Noordamerikanen boden evenwel felle tegenstand en toen de slag tenerinde was, lagen op zijn minst 40 dode Japanners op het slagveld. De Noordamerikaanse verliezen werden niet bekend gemaakt. Aan de rechterflank in het gebied van Buna maken de Noordamerikanen nog steeds geringe voortgang in de richting van Endaiadere. Deze opmars had de vernieling tengevolge van talrijke vijandelijke kazematten en zuiverde ook dat gehele gebied van de Japanners" (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) 9.12).

COMMUNIQUÉ VAN DE NOORDAMERIKAANSE MARINE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Zuidzee: (alle data zijn Oosterlengte):

Het volgende bericht is een uiteenzetting van een bericht over een luchtaanval op vijandelijke vlooteenheden, gelijk bekendgemaakt in communiqué No. 213 van het Departement van Marine. Op 3 December viel een aanvalsgroep van duikbommenwerpers, torpedovliegtuigen en gevechtsvliegtuigen van Guadalcanal een vijandelijke strijdmacht van ongeveer 10 kruisers en torpedojagers aan op ongeveer 240 kilometer ten Noord-Westen van Guadalcanal. Deze strijdmacht voer in de richting van Guadalcanal.

De vijand leed de volgende schade tijdens de aanval: Twee bommen van 1000 pond troffen een kruiser. Een bom van 1000 pond trof een andere kruiser. Twee torpedo-treffers werden geplaatst op een tweede torpedojager (of kruiser). Twee mogelijke torpedotreffers werden geplaatst op een tweede torpedojager (of kruiser). 10 Watervliegtuigen werden neergeschoten door Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen.

Een van de bovengenoemde schepen werd zinkende gezien op 4 December en 3 andere vijandelijke schepen werden in vlammen gezien in de buurt waar de strijd de vorige dag plaats vond. Een Noordamerikaanse duikbommenwerper, een torpedovliegtuig en een gevechtsvliegtuig gingen verloren tijdens het gevecht" (Washington, (AP) 9.12).

[In ons Allerlaatste Nieuws van gisteren werd abusievelijk gemeld, dat de Japanse verliezen „slagschepen" betroffen. Het aanvankelijk spoedtelegram, dat hiervan in feite ook melding maakte, werd gelijk bovenstaand gecorrigeerd — Red].

DUITSE DEFENSIES WORDEN AANGEVALLEN.

Noordamerikaanse en Britse patrouilles staken naar de Duitse defensies rond Bizerte van Tebourba en Mateur uit, terwijl berichten aantoonden, dat Noordamerikaanse pantsereenheden in de gevechten van Zondag 20 Duitse tanks vernielden.

Patrouillegevechten komen sporadisch voor. Het slechte weer alsook de noodzaak om voorraden aan te voeren beperkten de strijd in de lucht en op de grond. Een zegsman van het Hoofdkwartier zeide bericht ontvangen te hebben omtrent wrijving tussen de Duitsers en Italianen in Tunis. „Op sommige plaatsen spreken zij niet tot elkaar en hebben op andere plaatsen geweigerd samen te worden gefotografeerd". In luchtgevechten zou de Royal Airforce 6 Duitse vliegtuigen in de nachten van Zondag en Maandag hebben vernield en een totaal van 15 in drie nachten hebben neergeschoten (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 9.12).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke communiqué van het Midden-Oosten luidt als volgt:

„Met het voortzetten van haar patrouille- en artillerie- activiteiten gunnen onze strijdkrachten den vijand geen rust in het gebied van El Agheila. Onze gevechtsbommenwerpers waren gisteren weer actief boven het gevechtsgebied. Nog een JU88 werd op 8 December vernield nabij de kust van Cyrenaica door onze lange afstands gevechtsvliegtuigen. 2 JU52's werden gisteren neergeschoten en andere werden beschadigd toen onze tweemotorige gevechtsvliegtuigen een luchtconvooi nabij het eiland Lampedusa aanvielen, dat in Noordelijke richting vloog. Een onzer vliegtuigen keerde niet terug van bovengenoemde operaties" (Caïro, (AP) 10.12).

8STE LEGER HERVAT HET OFFENSIEF.

De radio van Marokko zeide „uit Caïro vernomen te hebben, dat het 8ste Britse leger zijn offensief hervat heeft en de Duitse en Italiaanse stellingen bij El Agheila gisteren heeft aangevallen". Britse kringen in Londen zeiden geen bevestiging van het bericht te hebben (Londen, (AP) 10.12).

DE GEVECHTEN IN RUSLAND.

Russische ski-troepen, die in vele gevallen gesteund worden door wit geverfde tanks, verpletterden Duitse verbindingslinies in enkele sectoren van het Centrale front, terwijl in het Zuiden voor Stalingrad het Russische offensief voortduurde. De fascisten in het gebied van Velike Lukie wierpen een regiment infanterie en verschillende dozijnen van tanks naar de Sovjetstrijdkrachten, die een verkeersweg doorsneden. Verschillende van deze tegenaanvallen werden afgeslagen waarop de Russen het gewicht van hun ski-troepen, artillerie, en loopgravenmortieren in de slag wierpen en de fascisten verdreven van een sector nabij een verkeersweg. Tevens werden de fascisten verdreven van een nederzetting in de buurt. Gelijk aan het front van Velikie Lukie richtten de Russen ten Westen van Rzhev hun slagen op een knooppunt, dat klaarblijkelijk van belang is in het verbindings-systeem van de nazies dat reeds erg bedreigd wordt (Moskou, (AP) 10.12).

RUSSISCH MIDDAG-COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt als volgt:

„Gedurende de nacht van 9 op 10 December zetten onze troepen in het gebied van Stalingrad en aan het Centrale front hun offensieve gevechten voort in dezelfde richtingen als tevoren.

In het Noordelijke deel van de stad Stalingrad verbeterden onze detachementen, die de koppige vijandelijke weerstand overkwamen, hun posities. In de Zuidelijke buitenwijken van de stad dreven de mannen van de afdeling X een wig in de Duitse defensies en bezetten zij vijandelijke loopgraven. De Duitsers verloren ongeveer 200 man aan doden. Ten Noord-Westen van Stalingrad versterkten onze troepen hun stellingen en waren zij in sommige sectoren gewikkeld in actieve operaties. De afdeling X verdreef de Duitsers uit een bewoonde plaats en doodde ongeveer 400 Duitsers. Tevens veroverde men 24 machinegeweren, 80 karren met voorraden, 15 vrachtwagens, 4 radiostations en 5 kanonnen.

In een andere sector sloegen wij een tegenaanval van vijandelijke infanterie en tanks af, die poogden de posities te herwinnen, welke de vorige dag door onze troepen veroverd waren. De Duitsers lieten verschillende honderden doden en 8 ontwrichte tanks op het slagveld. Ten Zuid-Westen van Stalingrad sloeg ons artillerievuur vijandelijke troepenconcentraties uiteen en werden deze gedeeltelijk vernietigd. Wij vernielden 15 vrachtwagens, bliezen twee ammunitie-opslagplaatsen op en vernielden 3 Duitse tanks.

De berichten tonen aan, dat de bemanning van een tank 8 Duitse tanks in brand zette en nog 6 Duitse tanks ontwrichtten bij de gevechten aan de Don. Aan het Centrale front zetten onze troepen hun offensieve gevechten voort. In het gebied ten Westen van Rzhev doodde een afdeling binnen gevechten van twee dagen ongeveer 600 Duitsers. Tevens werden anderen gevangen genomen en werden materialen veroverd. In een andere sector maakte een Russisch detachement voortgang en vernietigde men 19 blokhuizen en uitgravingen. Verder ruimde men ongeveer 3 compagnieën van de Duitse infanterie op. Bij Mozdok ontwrichtten onze anti-tankkanonnen en geweren bij het afslaan van een vijandelijke tegenaanval 11 Duitse tanks." (Moskou, (AP) 10.12.)

PREMIER CURTIN SPRAK IN CANBERRA.

Premier John Curtin van Australië zeide tot het Huis van Afgevaardigden in een oorlogsoverzicht, dat Roosevelt en Churchill besloten zelfs vóór de val van Singapore, dat hun eerste taak was om Duitsland te verslaan. Hij zeide, dat de beslissing omtrent Australië voornamelijk betrof om de huidige houdende campagne te voeren.

De Premier zeide, dat Singapore viel op 15 Februari en dat Australië met alle hulp, die het van buiten kan krijgen, gereed moet zijn tot het uiterste vast te houden tot de grootste Geallieerde kracht kan worden ingezet tegen Japan. Hij waarschuwde, dat het land klaar moet zijn om krachtige aanvallen van de Japanners over zee af te slaan en vooral moet waken tegen een Japanse aanval van het eiland Timor ten Noorden van Australië. „Daar wij ons gesteld zien tegen zulk een krachtigen en vastberaden vijand als Japan moeten wij bereid zijn offers te brengen teneinde den vijand die zich zo grondig op de oorlog heeft voorbereid de baas te zijn. Dit is de noodzaak voor het behalen van de overwinning, welke ik allen Australiërs aanraad in acht te nemen".

Curtin zeide, dat de verliezen van het Australische leger in de strijd op Nieuw Guinea tot 1 December bedroegen 2190 man, waarvan 640 in de strijd sneuvelden of aan verwondingen overleden (Canberra, (AP) 10.12).

VOOR RADIO-ORANJE.

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden zal vice-admiraal Coenraad E. L. Helfrich, die momenteel te Londen vertoeft, morgenochtend voor Radio-Oranje spreken. Tijd: 7.15 uur Curaçaose tijd. Golflengte: 16 meter.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** Het Britse Ministerie van Luchtvaart deelde mede, dat, niettegenstaande de rook van de aanval van de vorige nacht de bemanningen van de bommenwerpers de objecten van Turijn goed onderscheidden en nieuwe grote branden aanrichtten, die zich uitbreidden in het industriegebied. Het communiqué deelde mede, dat 3 bommenwerpers van de aanval vermist worden. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig werd vernield door een Lancaster. Hieraan voegde men toe, dat een Hampden-vliegtuig van het Kustcommando gisteren een vijandelijk voorraadschip torpedeerde nabij de kust van Noorwegen en dat een Halifax een vijandelijk vliegtuig vernielde boven de Golf van Biscaye.

— **Londen:** De radio van Stockholm deelde mede in een bericht uit Rome aan de „Dagens Nyheter", dat de menigte voor de Cathedraal St. Petrus riepen „Lang leve de vrede!", nadat de Paus ter gelegenheid van het feest van Maria's Onbevlekte Ontvangenis een dienst had gehouden.

— **Londen:** Het Britse nieuwsagentschap deelde mede een uitzending van het Duitse communiqué door het DNB te hebben opgevangen, waarin wordt erkend, dat de Russen een doorbraak maakten in de Duitse linies tussen de Don en de Wolga.

— **Londen:** Het Britse Lagerhuis ging in een geheime vergadering om het volledige verslag te aanhoren van Churchill over de houding van de Britse Regering ten opzichte van Darlan.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika:** Het Geallieerde communiqué maakte bekend, dat Geallieerde vliegtuigen een kleine vijandelijke strijdmacht in de Zuidelijke sector van het Tunische front gisteren bombardeerden, terwijl de regen de grondactiviteit beperkte tot patrouilleringen. Naar men zeide zou de regen het terrein onbegaanbaar maken.

— **Londen:** De Britse correspondent Humphreys zeide, dat een groep van valscherm-troepen werd neergelaten in het gebied ten Zuid-Westen van Tunis en dat zij — naar men meent — een serie vernietigingen hebben aangebracht tot op 16 kilometer van Tunis.

— **Londen:** Een Britse correspondent aan het Tunische front zeide: „De Royal Airforce heeft thans volledig het 1e leger ingehaald. Spitfires, Lockheeds, Lightnings en lichte bommenwerpers zijn in de lucht". Hieraan voegde hij toe, dat hij hoorde hoe gevechtsvliegtuigen werden opgeroepen „precies alsof de bevelvoerende officier een taxi opbelde".

Uit de Surinaamse Begroting.

Tot slot volgt nu het laatste gedeelte van de redevoering door den voorzitter-rapporteur Meester De Miranda gehouden bij de Openbare Behandeling van de Surinaamse Begroting 1943.

De toestand, z.a. die zich tot nu toe in dit land ontwikkeld heeft, is het best te vergelijken met de toestand, die er geheerst moest hebben in de Lage Landen omtrent de jaren 1565. Zoals er toen en daarginder een aantal provinciën zonder enig nationaal verband los van elkaar hebben gestaan, zo hebben wij of liever gezegd hadden wij enige los van elkaar staande bevolkingsgroepen, die door geen culturele of nationale band aan elkaar verbonden zijn. Onder druk van buiten werden de toenmalige graafschappen, hertogdommen, bisdommen, enz., naar elkaar toegedreven, totdat zij een nationale eenheid vormden. Gelijk zij een landvoogd hadden, die geen rekening behoefde te houden met de innigste gevoelens van degenen, over wie hij gesteld was te regeren, zo hebben wij ook een Gouverneur, die, geen rekening met onze gevoelens behoeft te houden. Zoals zij trouw waren gebleven aan den Koning van Spanje ondanks terreur en onderdrukking, zo is deze bevolking trouw aan het Huis van Oranje, hetwelk ook voor deze bevolking van grote geestelijke en maatschappelijke betekenis is, getuigen de vele beden, die tot den Allerhoogste voor Hare Majesteit onze Geërbiedigde Koningin gericht worden. Zoals toen smeekschriften werden gericht tot de toenmalige Overheden, zo blijven wij ook niet achter met verzoeken en zelfs dringende verzoeken om een dragelijke samenleving mogelijk te maken. Zoals toen aan de Edelen met aan het hoofd den Edelen Graaf van Nassau, die een smeekschrift aanboden, de woorden werden toegevoegd: „Ils ne sont que les gueux!", zo wordt ons in de Memorie van Antwoord toegevoegd: „Het is een niet ongewoon algemeen menselijk verschijnsel, dat sommige in overschatting van eigen bekwaamheden zich herhaaldelijk gepasseerd wanen en daarbij gaarne niet eigen onkunde als oorzaak willen zien".

Suriname vertoont veel gelijkenis met een herenhuis, wiens eigenaar jarenlang financieel niet bij machte was het gewoon onderhoud te betalen. Door een momentele voorspoedige gang van zaken van den eigenaar is het huis hier en daar opgelapt en geverfd en ziet er ogenschijnlijk behoorlijk uit, maar waarvan de grondbalken zó door en door voos zijn, dat dit huis te allen tijde in elkaar kan storten. En welke goede wenken en aanwijzingen de bewoners den eigenaar ook geven, het helpt niets, zijn huis is toch mooi geverfd: Wij dansen onze dance macabre op een vulkaan, die een heftige inwendige werking vertoont en die elk gegeven ogenblik dood en verderf om zich heen kan verspreiden. Deze vulkaan heeft Suriname. En wij weten dat, bewust en onbewust. Want ik geloof niet, dat er eerder in Suriname zoveel is gefuifd, pret is gemaakt, enz. Laten wij het er van nemen, zo lang wij nog kunnen. Carpe diem, zij ons parool.

Op 14 Augustus 1941 werd door President Roosevelt van de Verenigde Staten van Amerika en door Minister-President Churchill van Engeland op een oorlogsschip „ergens" op de Atlantische Oceaan een verdrag ondertekend, dat voortaan bekend zal zijn en blijven als de Atlantische Brief. Een van de voornaamste punten in die Brief is de eerbiediging van het recht van alle volken om de regeringsvorm te kiezen, waaronder zij willen leven, derhalve „het scheppen van een behoorlijke vrijheidssfeer voor de individuen binnen de staatsgrenzen, de nationale democratie", gelijk het oud-Lid van ons College, de Heer C. R. Biswamitre het in zijn radiorede van 12 Augustus 1942 weergeeft. Tot dit verdrag zijn alle Geallieerde Mogendheden toegetreden alsmede een groot aantal Amerikaanse Republieken, zodat de inhoud van dit verdrag als veilig richtsnoer kan worden gebruikt ook voor de te volgen nationale politiek der Verbondenen.

Voor de koloniale gebieden is deze Brief toch van ten minste even veel belang als voor welke internationale zelfstandigheid dan ook, omdat er nooit sprake kan zijn van een harmonische wereld-vrede, d.w.z. een vrede, die in de harten der individuen zelf zetelt en niet een vrede, die op een blad papier in een aantal artikelen is omschreven, zolang bepaalde volken in ondergeschiktheid aan een ander volk hebben voort te leven. Ook de koloniale volken hebben deze Brief gehoord, ook zij hebben daaruit begrepen, dat de tegenwoordige strijd mede wordt dienstbaar gemaakt „aan het verheven doel, om aan de volken der wereld — en aan elk individu onder deze volken — de stoffelijke en geestelijke goederen te verschaffen voor een menswaardiger bestaan".

De Nederlands Oostindische Regering heeft dan ook niet geaarzeld om in de Volksraad ten volle te erkennen, dat de beginselen van de Brief in die kolonie zullen worden toegepast. Ons Bestuur beroept zich gaarne op Oost-Indië en wenst zoveel als mogelijk daarvan over te nemen. Derhalve meen ik, dat het voor ons Bestuur niet moeilijk kan zijn en het in zijn lijn ligt om tot een dergelijke erkenning tegenover Suriname over te gaan. Ofschoon er in het Voorlopig Verslag gesproken is over Brief, is het Bestuur met geen enkel woord in zijn Memorie van Antwoord daarop ingegaan.

De tegenwoordige wereldoorlog heeft het faillissement van de classieke koloniale gedachte laten zien. Waar de eigenlijke koloniën stuk voor stuk in een razend snel tempo vielen, wagen de As-mogendheden niet eens een aanval op Gebiedsdelen, die in gecoördineerd Staatsverband met het moederland leven. Gelijkheid blijkt per slot van rekening een veel sterkere band dan ondergeschiktheid te zijn. Als de tekenen niet bedriegen, heeft het begrip koloniën, dank zij de Atlantische Brief, definitief afgedaan.

Er wordt in Suriname op grove schaal corruptie gepleegd. Oorspronkelijk lag het in mijn bedoeling deze stelling met een groot aantal voorbeelden te illusteren. Ik zal dat achterwege laten, niet omdat ik door 's Bestuurs stilzwijgen satisfactie gehad heb, maar omdat het mij voorkomt, dat de Administrateur van Financiën voornemens is de Augiasstal op te ruimen, gehoord zijn persoonlijke mededelingen ter conferentie bij den Gouverneur en gelezen zijn advertentie in het G.A.B. van 17 November 1942.

De vorming van een Surinaamse legermacht in een voor dit land ongekende snelheid moest tot gevolg hebben de economische en sociale ontwrichting van deze maatschappij. Dit aanvaarden wij als onvermijdelijk in het belang van de goede zaak. Evenwel zullen de daaruit voortvloeiende problemen na de oorlog van niet minder gewicht blijken te zijn dan welk ander probleem dan ook. Vele jongelingen hebben een eenmaal gekozen beroep of betrekking moeten laten varen, zonder dat zij de minste zekerheid hebben, dat zij na de oorlog hun beroep of betrekking wederom zullen krijgen. Voor anderen is de opleiding, die hun positie in de maatschappij moest verschaffen, definitief afgebroken en het is de grote vraag of voortzetting daarvan na de oorlog wel mogelijk zal zijn, zodat zij practisch sociaal uitgeslagen zijn. Zij allen brengen in het belang der Democratie een offer, dat groter is dan van wien dan ook, die alleen maar financieel het zijne bijdraagt. Zij voeren en zij winnen de oorlog, zonder dat er enig behoorlijk vooruitzicht of enig redelijke verwachting voor hen bestaat, dat zij in de eerste plaats in de voordelen van overwinning zullen delen. Zij, die de grootste offers brengen, lopen kans de grootste slachtoffers van deze oorlog te worden.

Nu lijkt mij de oplossing van deze en dergelijke problemen voor Suriname niet onmogelijk, omdat onze legermacht weer niet zó groot is dat men geen juist en behoorlijk overzicht kan krijgen van de te regelen verhoudingen. De quaestie is, dat men nu reeds een aanvang maakt met de oplossing van het vraagstuk. Laten wij voorkomen, dat wij een oorlog winnen en een vrede verliezen.

Iedere dag wachten brengt ons een stap achteruit.

De voor ons liggende Begroting wordt met veel ophef als een sluitende Begroting aangediend. Het succes, dat het Bestuur daarmee denkt behaald te hebben, is n.m.m. vrij problematiek. De grotere inkomsten, die het mogelijk maakten om 's lands uitgaven sluitend te dekken, zijn enerzijds het resultaat van meer kapitaal-import om werken te verrichten, waarvan het blijvend nut niet zeker is, anderzijds het resultaat van een enorme belastingverhoging. Zij zijn geenszins het gevolg van een verbeterde economische positie van dit land. De momentele welvaart is een schijn welvaart, die geen vaste bodem heeft. Zij hangt alleen maar af van hoe lang het buitenland nog kapitaal wenst te importeren. Daarom doet het schrijnend aan, dat het Bestuur geen gebruik maakt van de huidige voorspoedige conjunctuur om dit land blijvend financieel onafhankelijk te maken. Zelfs niet eens in principe wordt daartoe besloten. Politiek van de grote lijn is hier niet te onderkennen. Toen wij 3 millioen gulden per jaar ontvingen, gaven wij die ten volle uit. Nu wij 8½ millioen gulden ontvangen, geven wij ze aan precies dezelfde dingen uit, alleen geven wij nu meer daar voor uit dan vroeger. Als het getij zal zijn gekeerd, zullen wij er precies zo voorstaan als wij altijd gewend zijn, een armlastig land, Suriname's toekomst acht ik onder deze omstandigheden en met dit Bestuursbeleid hopeloos.

„Wij leven in een bezeten wereld. En wij weten het. Aldus luiden de aanvangswoorden van het werk: „In de schaduwen van morgen" van Prof. Dr. J. Huizinga. Ik geef het Bestuur in overweging om dit boek te lezen, maar vooral om het goed te lezen. Het zal daarin ideeën tegenkomen, die het overdenken waard zijn, maar vooral ideeën die het bij de voering van zijn beleid ook wel eens in toepassing zou kunnen brengen. Het Bestuur zal evenals de Hooggeleerde voor ogen zien hoe bijna alle dingen, die eenmaal vast en heilig schenen, wankel zijn geworden: waarheid en menselijkheid, regel en recht". En als ons Bestuur die mineurzang zal hebben gehoord en het zal om zich heen zien in deze maatschappij, dan zal ons Bestuur ook tot de ontdekking komen ten aanzien van den Surinaamsen mens wat de Hooggeleerde schrijver heeft waargenomen ten aanzien van den Europesen mens: „Nooit was de arbeid zo in ere. De mens was nimmer zo bereid te werken en te wagen, elk ogenblik zijn moed en zijn gehele persoon te geven aan een algemeen heil. Hij heeft de hoop niet verloren".

Wij hebben het Licht der Democratie laten schijnen in de Duisternis der Dictatuur, laten wij er voor zorgen, dat ten aanzien van de Dictatuur in dit land niet gezegd kan worden, dat zij hetzelfde niet begrepen heeft. Zij moet het begrijpen.

NEDERLAND.

UITWISSELING VAN AMBASSADEURS.

De Gouvernementspersdienst verneemt uit Londen, dat de Regeringen van Nederland en van de Unie der Sovjet Republieken hebben besloten onderling ambassadeurs aan te stellen. De benoeming tot Nederlands Ambassadeur te Moskou kan verwacht worden van C. Baron van Breugel Douglas thans gevolmachtigd Minister te Tsjungking, die o.a. aan het Nederlandse gezantschap te Washington heeft gearbeid en die gezant te Athene is geweest.

HET EINDE VAN EEN VECHTER.

Dezer dagen deelden wij mede, dat de eerste luitenant-vlieger **P. B. J. Ruys de Perez** door de Duitsers in Nederland is geëxecuteerd. Thans vernemen wij nog, dat hij sedert deze zomer in het hospitaal te Amsterdam lag wegens een kogelwond, die hij bij een poging tot ontvluchten naar Engeland had opgelopen. In Mei 1940 werd hij zwaar gewond, toen zijn vliegtuig na een hevig gevecht met een Duitse bommenwerper tenslotte neerstortte. Hij heeft twee maal in Duitse gevangenschap gezeten. En nu is aan het leven van dezen Nederlandsen vechter een einde gemaakt door een vijand, die van eer, zoals wij die opvatten, geen begrip heeft.

MUSSERT EN ZIJN PARTIJ.

Het Nederlandse N.S.B.-blad „De Misthoorn" is, op last van Anton Mussert, opgehouden te verschijnen. Hiermede tracht Mussert een deel zijner tegenstanders — in dit geval de extremisten, wien de N.S.B. nog niet pan-Germaans genoeg is — machteloos te maken. Men herinnert zich, dat eerst de redactie werd ontslagen. Doch dat heeft niet veel geholpen, want er was niet veel verandering in het blad te bemerken: het bleef de leiding der N.S.B. aanvallen. Dit alles heeft Mussert er toe gedwongen een nieuwe campagne door trouw aan hem en zijn beweging uit te zetten. Aan de ene kant staat Mussert tegenover een groeiend extremisme, aan de andere kant tegenover een steeds groeiend pessimisme in de gelederen zijner aanhangers.

OVERLEDEN.

Het overlijden te Wassenaar wordt gemeld van oud-vice-admiraal H. Ferwerda, vroeger vlootcommandant in Nederlands Oost Indië (57 jaar) en van L. J. de Groot, oud-inspecteur-generaal van het Nijverheidsonderwijs (84 jaar).

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Aan nieuwe politie-agenten in Nederland wordt nu de eis gesteld, dat zij N.S.B.-er zijn.

— De Burgemeester van Krommenie heeft medegedeeld, dat het ten strengste verboden is op muren te plakken, te schilderen of te schrijven.

— De Koningin heeft onverwacht een bezoek aan het kamp van de Nederlandse Brigade gebracht. Hare Majesteit heeft met vele soldaten gesproken en het militaire hospitaal bezocht.

— De Koning en de Koningin van Engeland hebben een bezoek aan Koningin Wilhelmina gebracht.

— De Koningin heeft aan Vice-Admiraal Helfrich overhandigd de Britse D.S.O.-Orde en het Commandeurskruis van den Nederlandsen Leeuw.

— De Koningin heeft den Noordamerikaansen kapitein ter Zee E. N. Parker benoemd tot Ridder 4e klasse in de Militaire Willemsorde, wegens heldhaftig gedrag in de strijd bij Lombok.

— Men kan tegenwoordig via het Noordamerikaanse Rode Kruis brieven van 25 woorden naar Nederlands-Indië zenden.

— De Duitsers hebben het bekende R.K. Instituut Marienburg te Bussum doen ontruimen en er een rusthuis voor Duitse soldaten in gevestigd.

— In de week van 17 — 24 November zijn er aan de Amsterdamse Universiteit geen juridische college's gegeven: enige hoogleraren waren gearresteerd.

— Te Jackson (Massachussets) is een feestmaaltijd gehouden vanwege de eerste verjaardag van deze Nederlandse vliegschool. Luitenant J. Staal was tafelpresident.

— De Eerste Lord der Britse Admiraliteit, Alexander, heeft officieel de Nederlandse hulp bij de operaties in Noord-Afrika geprezen.

— Prinses Juliana heeft de volgende Nederlandse zeelieden bij zich thuis ontvangen: M. Hoogendijk, J. Riemeyer, R. Boon, C. van Dijke, A. C. Bosman en J. T. E. van Dam.

— De Chinese gezant bij het Hof van Hare Majesteit de Koningin te Londen, Dr. Wunsz King, is bevorderd tot Ambassadeur. Deze formele status- wijziging is uiteraard van grote, symbolische betekenis.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Do., 10 Dec.:

Telegram Afdeling: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 56.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Pruis, tel. 299, Emmastad 14.

Dok-afdeling: Hr. J. v.d. Veen, tel. 431.

Biljartclub „Asiento": As. Donderdag 10 December en Woensdag 16 December respectievelijk C Klasse en Hoofdklasse, kunnen vanwege de generale repetitie en opvoering toneelstuk „Toontje heeft een paard getekend", niet competitie biljarten.

Begint vast te denken aan de Kerstbout, welke gehouden zal worden (omstandigheden voorbehouden) op Zaterdag 26 December as. Een band komt de avond opluisteren. Nadere biezonderheden volgen spoedig. Ook voor niet-leden.